

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๒๑๗/๑๐๑๒

กระทรวงแรงงาน

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กทม. ๑๐๔๐๐

๕๑ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. รายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ

จำนวน ๑ เล่ม

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ วรรคสี่กำหนดให้กระทรวงแรงงานจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ จำนวนคดี และผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ เสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเห็นสมควร

๑.๒ ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การรายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้กระทรวงแรงงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ เสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีภายในเดือนกรกฎาคมของทุกปี หรือตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเห็นสมควร

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ รับทราบรายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

รายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ วรรคสี่ กำหนดให้กระทรวงแรงงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเกี่ยวกับสถานการณ์ จำนวนคดี การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานในงานประมงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สาระสำคัญ...

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ในปี ๒๕๕๘ รัฐบาลได้ประกาศให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกภาคส่วนจะต้องบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง ภายใต้กรอบนโยบาย 5 P (Policy Prevention Prosecution Protection และ Partnership) โดยมอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ด้านการป้องกัน (Prevention) สนองต่อนโยบายรัฐบาลภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านความมั่นคง แผนแม่บทย่อยการป้องกันและการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

๔.๒ กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ระหว่างปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ โดยจัดให้ประเทศไทยอยู่ในระดับ Tier 2 มาอย่างต่อเนื่องและในปี ๒๕๖๒ สหภาพยุโรปประกาศปลดสถานะใบเหลืองของภาคประมงไทยในการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) และประเทศไทยได้รับการจัดอันดับการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (UN SDGs) ซึ่งเกิดจากการบูรณาการทำงานของแต่ละภาคส่วนอย่างจริงจัง ถึงแม้ว่าในปี ๒๕๖๔ กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ โดยจัดให้ประเทศไทยอยู่ในระดับ Tier 2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ยังคงมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง

๔.๓ กระทรวงแรงงาน ได้ดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานและหน่วยงานอื่น ประกอบด้วย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน สำนักงานประกันสังคม และกรมประมง ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการประมง กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ โดยมีผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบนโยบาย 5 P ดังนี้ (รายละเอียดตามที่ส่งมาด้วย)

(๑) ด้านนโยบาย (Policy) กระทรวงแรงงานได้สร้างกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน โดยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานดังนี้

(๑.๑) คณะอนุกรรมการป้องกันการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (อกปร.)

(๑.๒) คณะทำงานกำกับและติดตามการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (ทงปร.)

(๑.๓) คณะทำงานกำกับและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง (ทงปม.)

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงแรงงาน ได้แต่งตั้งคณะทำงานกำกับและติดตามการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน คณะทำงานกำกับและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง ให้สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงแรงงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เพื่อมุ่งสู่ Tier 1 และมาตรการถอดรายการสินค้าออกจากรายการที่ถูกขึ้นบัญชี การใช้แรงงานเด็กหรือแรงงานบังคับ (List of Produced by Child Labor or Force Labor : TVPRA List)

(๒) ด้านการป้องกัน (Prevention) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) รัฐบาลไทยได้มีมาตรการ ห้ามเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว และได้มีการห้ามนำเข้าแรงงานต่างด้าว ตามระบบ MOU ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๓ อย่างไรก็ตามกระทรวงแรงงานได้เปิดให้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ทุกประเภทกิจการรวมถึงกิจการประมงทะเล เพื่อแก้ไขการขาดแคลนแรงงานต่างด้าวในภาพรวมมาอย่างต่อเนื่อง

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานได้ดำเนินการบริหารจัดการ แรงงานต่างด้าวในกิจการประมงและแปรรูปสัตว์น้ำ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๙,๒๔๘ ราย แบ่งเป็นแรงงานสัญชาติ เมียนมา จำนวน ๑๑๑,๙๐๐ ราย แรงงานสัญชาติลาว จำนวน ๒,๔๒๔ ราย แรงงานสัญชาติกัมพูชา จำนวน ๑๔,๙๒๖ ราย และแรงงานเวียดนาม จำนวน ๘ ราย และจากข้อมูลสถิติแรงงานต่างด้าวในกิจการประมงและแปรรูป สัตว์น้ำได้ดำเนินการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือผ่านศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว จำนวน ๒,๖๘๖ ราย และส่งเสริมให้สถานประกอบการนำแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดีไปเป็นแนวในการปรับปรุงสภาพการจ้าง และสภาพการทำงานเพื่อพัฒนาไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับกฎหมายส่งผลให้เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิต ของลูกจ้างและสถานประกอบการ

(๓) ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Prosecution) กระทรวงแรงงานได้ตรวจสอบสภาพการจ้าง สภาพการทำงานของแรงงาน ณ ศูนย์ควบคุม การแจ้งเรือเข้า - ออก (PIPO) ในพื้นที่ ๒๒ จังหวัดชายทะเล และการตรวจเรือประมงกลางทะเล มีเรือประมงผ่านการตรวจ จำนวน ๔๗,๕๒๙ ลำ แรงงานผ่านการตรวจจำนวน ๕๙๐,๗๘๒ ราย พบการกระทำความผิด ๓๐ ลำ ในจำนวนนี้เจ้าหน้าที่ตรวจแรงงานดำเนินการ ออกคำสั่ง จำนวน ๘ ครั้ง ดำเนินคดี จำนวน ๒๔ คดี บูรณาการร่วมกับศูนย์อำนวยความสะดวกการค้าทางทะเล (ศรชล.) ในการตรวจคุ้มครองแรงงานในเรือประมงกลางทะเล โดยมีผลการดำเนินงานประกอบด้วย การตรวจเรือประมง จำนวน ๔๓๑ ลำ แรงงานผ่านการตรวจ จำนวน ๕,๔๒๓ คน พบการปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๘ ลำ

การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้ดำเนินคดีผู้กระทำความผิด จำนวน ๒๔ คดี แบ่งออกได้เป็นการกระทำความผิดฐานนายจ้างไม่จ่าย ค่าจ้างผ่านบัญชีธนาคาร ๑๕ คดี ฐานความผิดไม่จัดทำเวลาพัก ๑ คดี และความผิดฐานไม่จัดทำสัญญาจ้าง ๕ คดี

(๔) ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ (Protection) ดำเนินการจ่ายประโยชน์ทดแทนให้กับ แรงงานต่างด้าวในกิจการประมงทะเล กองทุนประกันสังคม จำนวน ๑๘,๖๓๔,๔๗๗.๓๔ บาท และกองทุนเงิน ทดแทน จำนวน ๔๙,๒๓๒,๔๗๗.๗๐ บาท

(๕) ด้านการมีส่วนร่วม (Partnership) ร่วมกับสหภาพยุโรป (EU) และองค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ (ILO) ดำเนินโครงการสิทธิจากเรือสู่ฝั่ง (Ship to Shoer Rights Project) จนนำไปสู่ การให้สัตยาบันพิธีสาร ปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ส่วนเสริม อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๒๙ ว่าด้วยแรงงานบังคับ ค.ศ. ๑๙๓๐ และอนุสัญญา ฉบับที่ ๑๘๘ ว่าด้วยการทำงานในภาคประมง ค.ศ. ๒๐๐๗ และจัดตั้งศูนย์อภิบาลผู้เดินทางทะเลสงขลา ซึ่งต่อมาโครงการฯ ขยายขอบเขตการดำเนินงานครอบคลุมประเทศ ในภูมิภาคอาเซียน ๗ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม โดยมีระยะเวลา ดำเนินโครงการฯ ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ - กรกฎาคม ๒๕๖๗ และสหภาพยุโรปเป็นหน่วยงานสนับสนุน งบประมาณสำหรับหน่วยงานดำเนินโครงการฯ และร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา (USDOL) ดำเนินโครงการ ATLAS Project เพื่อยกระดับการแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก การใช้แรงงานบังคับ และการค้ามนุษย์ เพื่อการแลกเปลี่ยนที่ยั่งยืน

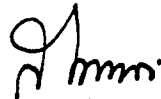
จากผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังกล่าวข้างต้น ทำให้แรงงานในภาคประมงได้รับการคุ้มครองสิทธิสอดคล้องตามมาตรฐานสากล ป้องกันการ บังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในงานประมงซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งยังส่งผลให้ ความสามารถในการประกอบกิจการทะเลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ยังคงมีข้อท้าทายที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงาน ประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการดำเนินงานจะต้องยึดกรอบนโยบาย 5 P และเน้นการบูรณาการการทำงานที่เข้มข้น และสม่ำเสมอ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอรายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) ให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชมกลิ่น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานเลขานุการศูนย์บัญชาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๒ ๑๐๗๕ / ๐ ๒๒๓๒ ๑๐๙๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ccpl.mol@gmail.com